

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ»

Τα μυστικά των φλαμίνγκο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Α΄ - Στ΄ τάξης της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:30).

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Σημείωση 1: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας και τις συνθήκες που επικρατούν στα προτεινόμενα πεδία μελέτης.

Σημείωση 2: Η μετάβαση στο πεδίο γίνεται με το σχολικό λεωφορείο. Τα πεδία μελέτης του προγράμματος είναι η Αλυκή Λάρνακας, η Λίμνη Ορόκλινης ή η Λίμνη Παραλιμνίου, ανάλογα με την παρουσία των φλαμίνγκο στις αντίστοιχες περιοχές.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν τον υγροβιότοπο της Αλυκής Λάρνακας / Λίμνης Ορόκλινης / Λίμνης Παραλιμνίου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.
- Κατανοήσουν τη σημασία της λίμνης για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία της περιοχής.
- Αναγνωρίσουν διάφορα είδη πουλιών στη λίμνη με πτηνοπαρατήρηση και τη βοήθεια φωτογραφικού οδηγού.
- Γνωρίσουν τα βιολογικά χαρακτηριστικά και τον τρόπο ζωής των φλαμίνγκο.
- Εντοπίσουν τους κινδύνους που απειλούν τον υγροβιότοπο.
- Ευαισθητοποιηθούν σε θέματα που αφορούν στη διατήρηση και προστασία της λίμνης.
- Συνειδητοποιήσουν την ανάγκη ύπαρξης και εφαρμογής μέτρων προστασίας των υγροβιότοπων.
- Καλλιεργήσουν δεξιότητες παρατήρησης, κριτικής σκέψης, εξαγωγής συμπερασμάτων, επικοινωνίας και επιχειρηματολογίας.
- Αναπτύξουν θετικές στάσεις ως προς την περιβαλλοντική αξία και τη

διατήρηση της βιοποικιλότητας των υγροβιότοπων.

- Προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης των κινδύνων που απειλούν τους υγροβιότοπους.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:30 Καλωσόρισμα και συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

09:30 - 10:00 Εισαγωγή στη θεματική ενότητα του προγράμματος μέσα από την προβολή σύντομου βίντεο και σχετική παρουσίαση/διαφάνειες.

10:00 – 10:30 Μελέτη πεδίου στην Αλυκή Λάρνακας / Λίμνη Ορόκλινης / Λίμνη Παραλιμνίου. Ενδεικτικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πεδίο αναφέρονται πιο κάτω:

- Πτηνοπαρατήρηση: Ενημέρωση των μαθητών/μαθητριών για τη διαδικασία της πτηνοπαρατήρησης και καθοδήγησή τους για την ορθή χρήση του εξοπλισμού και των οδηγών αναγνώρισης. Οι μαθητές/μαθήτριες γίνονται πτηνοπαρατηρητές, παρατηρούν, αναγνωρίζουν και καταγράφουν πουλιά της λίμνης. Εντοπίζουν και αναγνωρίζουν τα φλαμίνγκο.
- «Η ταυτότητα του φλαμίνγκο»: Οι μαθητές/μαθήτριες συμπληρώνουν την ταυτότητα του φλαμίνγκο επιλέγοντας από διάφορες ομάδες εικόνων τις κατάλληλες, οι οποίες αφορούν στα μορφολογικά χαρακτηριστικά, στο ενδιαίτημα των φλαμίνγκο, στην τροφή τους κ.λπ.
- «Η ιστορία ενός φλαμίνγκο»: Σχηματίζεται ένας κύκλος, στη μέση του οποίου βρίσκεται ένας/μια μαθητής/μαθήτρια που υποδύεται το φλαμίνγκο και αφηγείται την ιστορία της ζωής του. Το φλαμίνγκο απαντά σε ερωτήματα των μαθητών/μαθητριών και περιγράφει τα βιολογικά του χαρακτηριστικά, τον τρόπο ζωής του, τις συνήθειές του, τη γέννηση και φροντίδα των μικρών του.
- «Τα χαρακτηριστικά του φλαμίνγκο»: Οι μαθητές/μαθήτριες αντιστοιχούν με τη βοήθεια εικόνων τα μέρη του σώματος ενός φλαμίνγκο με τον κατάλληλο ρόλο ή σημασία του κάθε χαρακτηριστικού.
- Συλλογή και παρατήρηση του ασπόνδυλου *Artemia salina* με το οποίο τρέφονται τα φλαμίνγκο.
- «Να έρθω ξανά;»: Παρατήρηση, εντοπισμός και καταγραφή των κινδύνων που απειλούν τα φλαμίνγκο. Με χρήση της τεχνικής του διάδρομου συνείδησης και τη βοήθεια του κεντρικού ήρωα, ενός φλαμίνγκο, αναδύεται η περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική αξία του υγροβιότοπου. Οι μαθητές/μαθήτριες, επιχειρηματολογούν υποστηρίζοντας τη θέση τους. Αναφέρουν τους κινδύνους που απειλούν τη λίμνη προκειμένου να πείσουν τον κεντρικό ήρωα να φύγει για να επιβιώσει, καθώς και τα μέτρα προστασίας του χώρου, προκειμένου να πείσουν τον κεντρικό ήρωα να παραμείνει. Έτσι, επιτυγχάνεται η συνειδητοποίηση τόσο των κινδύνων και των συνεπειών τους, όσο και της ανάγκης εφαρμογής μέτρων προστασίας και διατήρησης της λίμνης.
- «Ένα επικίνδυνο μονοπάτι»: Οι μαθητές/μαθήτριες σχηματίζουν το μονοπάτι των κινδύνων δημιουργώντας ζευγάρια και κρατώντας μαντήλια. Με τον

τρόπο αυτό επιδιώκουν να εμποδίσουν το φλαμίνγκο, που προσπαθεί να ξεφύγει από τους κινδύνους (μαντήλια) που το απειλούν. Στο τέλος της δραστηριότητας γίνεται συζήτηση για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο υγροβιότοπος και τις συνέπειές τους.

- «Δώσε τη δική σου λύση στο πρόβλημα του φλαμίνγκο»: Ένας/Μια μαθητής/μαθήτρια υποδύεται ένα φλαμίνγκο και εκφράζει το παράπονό του για τις ανθρώπινες δραστηριότητες στη λίμνη. Ανάλογα με το παράπονο που εκφράζεται κάθε φορά, οι μαθητές/μαθήτριες προτείνουν τη δική τους λύση στο πρόβλημα.

12:00 - 13:00 Ενδεικτικές δραστηριότητες επέκτασης και ανατροφοδοτικού χαρακτήρα στο πεδίο, με παράλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που οι μαθητές/μαθήτριες συγκέντρωσαν κατά τη διεξαγωγή της μελέτης πεδίου, όπως:

- Παιχνίδι γνώσεων με κάρτες σχετικές με τα φλαμίνγκο και τη λίμνη.
- Κατασκευή φλαμίνγκο με διάφορα υλικά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους φαγητό και νερό σε μικρή τσάντα,
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εξόρμηση στο πεδίο,
- Έχουν καπελάκι και ό,τι άλλο κρίνουν απαραίτητο να έχουν μαζί τους από τα προσωπικά τους είδη,
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα,
- Τα φύλλα εργασίας, η γραφική ύλη, και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή του προγράμματος, παρέχονται από το Κέντρο.